

הפרוגרסיבים יעלו על הלהב של דוד בן-גוריון. ביגיי מרגו עליהם עכשיו הרבה יותר מאשר על הדתיים, שנרמז למסבד ממסלתי, או על אנשי חרות, שהעליבו אותו בכנסת. יש לצפות לצעדים נמרצים מצד ביגיי להשפיל ולהכניע את אנשי הפרוגרס.

תוך כדי כך, תיפתח מחדש לרווחה המערכת נגד נחום גולדמן. ביגיי משוכנע כי הפרוגרסיבים לא היו מעזים להתחצף (על-ידי הופעה נפרדת בפרשת נאומי דיון) אלמלא חיזק להם גולדמן את העורף. טיבה נוספת

למלחמה: במפא"י גוברת הדיעה שיש לאחות את הקרע עם משה שרת לפני הבחירות. התפקיד האידיאלי לשרת: מסרת נשיא ההסתדרות הציונית, בה לא ריגז את בן-גוריון. שרת מקובל בחוגים הציוניים בחוץ-לארץ, קיים תמיד יחסים הוגנים עם ההסתדרות הציונית. לדעת ביגיי, יבטיח מינוי שרת לנשיא הציוני את אי-שיבתו לממשלת ישראל.

אם יתקבל קו זה, יתכן כי ייעשה נסיון למרר את חייו של גולדמן כדי להכריח אותו להתפטר לאלתר, עוד לפני שתגיע תקופת כהונתו לידי גמר בקונגרס הציוני הבא, שיערך כמשוער באפריל 1960. יודע-דבר סבורים כי גולדמן לא יידבק לתפקידו, וכי קל יהיה להמאסו עליו.

מינויו של שרת ישקף גם את ההכרה הגוברת והולכת בקרב מפא"י שאראפשר לוותר על ההסתדרות הציונית, ושהיא מהווה עדיין מכשיר חשוב, על אף התקפותיה החוזרות ונשנות של ביגיי, הנחשבות בחוגי מפא"י לשעונו פרטי.

הפרוגרסיבים עצמם מוכנים מבחינה נפשית לפרוש מן הקואליציה עד לבחירות הבאות, אם ביגיי יחריף את המאבק בהם. הסיבות: (א) הדבר עלול להועיל להם בבחירות, להוכיח לציבור שהם דוגלים בעקרונות, (ב) יש להם עמדות מורסחות במוסדות רבים, שיוכלו להחזיק בהם גם באופוזיציה (למשל: ד"ר פרדד בנקק הלאומי, משה קול בהסתדרות הציונית);

(ג) השר רוזן רוצה ממילא זה מכבר לפרוש מתפקידו, לחזור לפראקטיקה משפטית פרטית, כדי לשפר את מצבו הכלכלי. לפרוגרסיבים אין עדיין מוסד מן המוכן שיבא במקומו, ולא כולם מסכימים שעורף-חדיו יזהר הררי יקבל את תיק המשפטים במקומו.

יחסי ישראל-גרמניה עשוי יום להשתפר במידה ניכרת נוספת, כאשר יודע על עזרה גדולה וחשובה שתועיט גרמניה לישראל בשטח הימי.

חילוקי הדעות השוררים בקרב קבוצת המנהלים יחמירו בזמן הקרוב. לאחרונה הורעו עוד יותר היחסים בין השר פנחס ספיר לבין מנהל משרד הבטחון שמעון פרס. במקרה אחר, התנה ספיר את השתתפותו בחבר נאמנים של מוסד תרבותי ידוע בישראל, בכך שפרס לא יתמנה לסגן יושב-ראש אותו חבר.

פערת-רוחות עתידה לפי רויץ בין אנשי השורה של הקיבוץ הארצי, אחרי שהמועצה הארצית התשיעית של הקיבוץ החליטה על הנהגת "שויון ושיתוף" ברחבי ה"תנועה, כינס יעקוב חזן את מזכירי הקיבוצים ומרכזי ועדות החברה, כדי לבצע את ההחלטה. בכנס הוחלט להתחיל במבצע שיתבטא בהחזרת חפצי הערך שמעל לנורמה, הנמצאים בחזרי חברים.

אם לא יחזרו מוסדות הקיבוץ מהחלטתם, עתיד ביצוע ההחלטה להתקבל בהתנגדות עדיפה, העלול להחריף במידה ניכרת את חילוקי הדעות השוררים בתנועה קיבוצית זו.

תוספת צפויה לעתונות הערבית בישראל: יומון של מפא"י, אשר ישתדל להתחרות בבטאון מק"י, ויסתתר מאחורי מסווה בלתי מפלגתי, וירחון ספרותי של מפ"ם.

התפטרות יפקדו בקרוב את ההתאחדות לכדורגל בישראל. מזכיר ההתאחדות מיכאל ("מיקה") אלמוג יתפטר עוד השבוע ובעקבותיו ילך גם נשיא ההתאחדות הד"ר יוסף לאם. ההתפטרות כולן הן תוצאה של המשבר הפוקד את הכדורגל הישראלי, בעקבות חרפת טוקיו ושערוריות המשחקים המכורים של ליגת הכדורגל.

גוברת הנטיה לתת מעמד של מפעלים מאושרים רק למפעלים גדולים, בעלי הון של 100 אלף ל"י ומעלה.

צפויה עליה בשער האגרות הממשלתיות לדולר בשוק המקומי, עקב ההקלות שהממשלה עומדת לתת לבעלי אגרות אלה.

ירידה נוספת תחול בענף המלטשות עקב נטייתם של היצרנים לייצא לחוץ-לארץ את חומרי-הגלם המגיעים לארץ לפי חלקה בחלוקה העולמית. בעוד שבעבר היתה ישראל נהנית לא פעם מן ההקצבה הבלגית, מקבלת עתה בלגיה חלק מן ההקצבה הישראלית, שמסיבות שונות אין כדאיות כלכלית לעבדה כאן.

בגלוי לנהל את מדיניות-החוק של המדינה, בתוספת פרסומת אישית. דוגמה בולטת: גיוס כל מכשירי-התעמולה של המדינה לביסוס ביקורו של מוריס בורגס-מונורי בארץ, שנוצל כולו למסע-פרסומת חסר-תקדים לשמעון פרס עצמו. בן-גוריון עצמו ניצל בשמחה את פתחי יריביו. כרגיל, כאשר אין הוא רוצה לדון בנושא הויכוח, העליב את בגין עוד בשבוע הקודם (עת צצה פרשת דיון בכנסת בפעם הראשונה) בטענו כי אורח כמו בגין, שלא השתתף במלחמת-הקוממיות, אין לו זכות להתקף אלוף צה"ל. כשקם בגין הפעם, השיב לביגיי מנה אחת אפיים (מסולף... מזויף... מלאכותי... אבסורדלי... ילדותי...), גרם לסערה שעזרה לעירפול הויכוח האמיתי. בשיא הויכוח השמיט ביגיי את הקרקע מתחת לרגלי יריביו, בהודיעו פשוט שאסר על דיון לנאום.

כאשר נדחתה הצעת אי-האמון (ברוב של 63 נגד 27 קולות חרות והצ"כ) היה ברור כי נושא חיוני, בעל חשיבות מר-כוית לגבי יעילותו ובריאותו של צה"ל, נשאר ללא ויכוח רציני — מאחר שכל היריבים חששו מהתמודדות בשדה-הקרוב ה"אמיתי".

משטרה

שקנואש כפעולה

הבנין: בית העתונאים על-שם סוקולוב.

בורג'ס-מונורי עם שמעון פרסומת *

מסולף... מזויף... מלאכותי... אבסורדלי... ילדותי...

המאורע: מסיבת עיתונאים מטעם המפקח הכללי החדש של המשטרה, יוסף נחמיאס.

העתונאים עלו במדרגות, כאשר התקרב לפתע יעקוב נאש, צלם-הרחוב לשעבר ש"הסך דובר המשטרה בימי הריקבון של יחוקלא סהר, אל מזכיר אגודת העתונאים משה רון, לחש לו משהו באוזן. המזכיר הסתובב, ניגש אל צלם מערכת העולם הזה ושאל מי הזמין אותו. הצלם השיב שאינו זקוק להזמנה כדי לצלם בביתה-עתונאים.

אולם נאש לא נואש. באולם המסיבה ניגש לאריה ("צ"ק") דיסנצ'יק, עורך מעריב, ולחש לו משהו באוזן. צ"ק, שהתפרסם בימי סהר כמחור הדוכרים הראשיים של הצמרת המשרתית הקובה, פעל כממלא מקומו: הוא קם ודרש בתוקף כי "כל מי שאינו עובד בעתון יומי" יצא מיד.

אחרי שסוהר המקום מאנשי העולם הזה, קם נחמיאס, הרצה על תוכניותיו לטהור המשטרה. העתונאים, שראו זה עתה במו עיניהם כיצד שולטים עדיין אנשי סהר, האזינו בספקנות.

• לידי: סגריה צרפת פיאד זילבר וחי' זמרת חנה אחרוני.

הרושם של נצחוננו העצמי של צה"ל והכי תים את ישראל כמשרתת המערב. (ביקורת זו היתה מופנית בעיקר לכבר שמעון פרס, יריבו של דיון, שהשתתף בתיכונן הפוליטי הכושל).

• אסור היה לסגת מסיני בכלל, ומרצ-עת עזה בסרט.

דיון הלביש את ביקורתו בשאלות מוח-צות, עליתן דרש בו במקום תשובות מפי ביגיי. אולם ביגיי, שגילה סימני רוגז גי' כרים, המליט: "לא יפה מצד סטודנט צעיר להעמיד לי בטון כזה שאלות שלא אענה עליהן!"

נראה שרק אחרי התנגשות זו החליט דיון, כתוצאה משיחתו הממושכת עם מזכיר-מפא"י גיורא יוספסלי, ללכת בתלם ולקבל על עצמו את חסות ביגיי.

כנסת

הבעיה הגוראלית

אם קצין בכיר של הצבא קורא לנוער להשתתף באורח פעיל בחיים הפוליטיים — האין זו קריאה פוליטית? אם אותו קצין ידוע כחבר וותיק של מפלגה מסוימת — האין קריאתו קריאה מפלגתית? אם באסיפה מפלגתית משתתף השר האזרחי הממונה מטעם הממשלה על עניני הצבא, והוא אומר כי שיתת הייצוג היחסי, לפיה נבחרה ותיבחר הכנסת, מסכנת את קיומה של מדינת ישראל לא פחות — שמעו היטב — מנאצרי, ובאסיפה זו משתתפים ראש המטה לשעבר (שהוא) אלוף בשירות פעיל; סגן ראש המטה לשעבר (שהוא) אלוף פיקוד; סגן ראש המטה היום — ובאזניהם מוש' מעים דברי בערות והפקרות והשתוללות כאלה, האין בהם הסתה פרועה של הפיקוד העליון של הצבא נגד בית-הנבחרים בישראל?

כאשר קרא מנחם בגין השבוע קריאה זו בכנסת, כדי לנמק את הצעתו להביע אי-אמון בממשלה, התכחן לתופעה אחת בלבד: הופעתם של האלופים משה דיון, מאיר עמית וצבי צור באסיפת מפא"י, בה היו דיון ושמעון פרס הדוכרים הראשיים. בצורה זו הגיעה בפעם הראשונה לכנסת בעיה אשר כל החיכים פחדו מזה עשר שנים להעלותה: היחס בין מערכת-הבטחון לבין מערכת-המפלגות.

המהר"ל והגולום. למעשה מחוסנת בישראל מערכת-הבטחון כולה מפני ביקורת רצינית. מאחר שכל העסקנים יודעים כי אהבת המלך לצבא היא עובדת-יסוד לא-מית, ומאחר שהם חוששים שביקורת על נוהל צבאי כלשהו תגרור אחריה את ה"האשמה של חתירה תחת בטחון המדינה, מעדיפים כל העסקנים לשתוק.

הרחיקו לכת בכך דוקא אנשי חרות, ש"דמו למהר"ל שיצר את הגולום, שום מפלגה בישוב ובמדינה לא שקרה כמוה על טיפוח פולחן לצבא, שכלל פולחן אישי לכל האלופים שמעמו בראשו — ושהפכו למחרת שיהיו ל"עסקני מפא"י, כאשר נשלח משה דיון לדרום-אפריקה כמשקל נגדי להופעת בגין שם, התייצב בגין עצמו בראש מטסחי פולחן-האישיות של דיון בארץ הדרומית.

כך קרה שגם השבוע סטה הויכוח בכנסת במהרה מן האפיק ההגיוני, הסך למלחמת-השמצות אישית בין בן-גוריון ובגין. כל הנואמים, כולל החיב הפרוגרסיבי יזהר הררי, שמתח ביקורת על בן-גוריון, שקדו להעמיד פנים כאילו הופעת דיון בכנס מפא"י היתה תופעה ראשונה במינה ובלתי-רגילה, וכי מלבדה הכל כשורה. הנקודות שלא הועלו:

• העובדה שמערכת-הבטחון דואגת ל-כך שעתונאים מסוימים, שאינם לרוחו של שר-הבטחון, לא יגיעו לשום מחנה צבאי (בין השאר: העולם הזה, המותרם רשמית מזה שמונה שנים רצופות).

• העובדה שמנהל משרד-הבטחון מנסה

• ביגיי עצמו קם באופן הפגנתי בראשית דברי חררי, יצא מן האולם, חזר ברנע שחררי סייס, נשאר יושב באופן הפגנתי גם כשהחל הדיון הבא, שחיה מוקדם ל-נושא משעמם (חוק חירושות).